

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שבאי ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גוזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ, וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון ישעיה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבשו בי תונככי.

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
החביאים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעייש
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

תירוץ
זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב, און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' יוסף ב"ר אברהם ריס ז"ע

וברך פרי בטנך ופרי אדמתך וגו' ברוך טנאך ומשאתך, הנה בברכות נאמר קודם 'ברוך פרי בטנך ואדמתך', ואח"כ 'ברוך טנאך ומשאתך', ולהלן בקללות נאמרו להיפך, מקודם 'ארור טנאך ומשאתך', ואח"כ נאמר 'ארור פדי בטנך ופרי אדמתך'. וקשה מדוע היפך את הסדר. ויש לתרץ לפי מה שאמרו (נדה לא:): בא זכר לעולם, בא ככרו בידו. ד"זכר ר"ת זה כר, וזכר היינו מזונות. אבל בא נקבה לעולם, אין עמה כלום, ד'נקבה' הוא מלשון 'נקיה' - חסרה מכל. וכתב המהרש"א שם שזה מצד המזל, דהא ד'זכרו בידו', היינו מזלו בין לרע בין לטוב, אבל נקבה אין לה מזל, ונקיה באה בלא מזל, שמזלה תלוי או באביה או בבעלה, ע"ש. והנה אמרו (קידושין פב:): אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות, אשרי מי שבניו זכרים, ואוי למי שבניו נקבות. ולפי"ז מתיישב שפיר, דבברכות דכתיב 'ברוך פרי בטנך', הכוונה שיהיה להם בנים זכרים, לכך הקדים לברך 'פרי בטנך', שיהיו לישראל זכרים שיביאו מזל טוב לאביהם, וממילא יתקיים הברכה גם 'לטנאך ומשאתך'. אמנם בקללות שהכוונה שיהיה לאב מזל רע, כתיב להיפך, קודם 'ארור טנאך', שזה עיקר הקללה שהכל יחסר לו, ומוסיפה התורה לקלל אף את פרי בטנו, והכוונה בזה שיהיו בניו נקבות, בכדי שלעולם יתקיים בו זה המזל רע, שלפי שבניו יהיו נקבות שאין להם מזל, וממילא הן תהיינה תלויות במזל רע שלו, ואין בהם כדי לשנות ולהפוך את מזלו. ולכך דדקדק וכתב תחילה 'ארור טנאך', ואח"כ הוסיף וכתב 'ארור פרי בטנך', כי כדי לקיים את מזלו הרע, יתקלל גם פרי בטנו שיהיו לו רק נקבות שאינם מליצי יושר. ועוד ש לפרש, ע"פ מה שאמרו (כתובות קג. וברש"י) שברכות הבית מרובה כשיש רבים בבית, היות ומזל דרבים עדיף. ומבואר מכך, דאף שגם כשיש מועטים בבית ג"כ יש ברכה, מ"מ כשהם מרובים בבית, יש ברכה יותר גדולה. ולפי"ז י"ל דבברכות הקדים לומר 'ברוך פרי בטנך', ואח"כ 'ברוך טנאך'.

יום א' כ"ד אלול
יומא דהילולא של בעל החזון יחזקאל זצ"ל

**אם לא עכשיו אימתי?
עכשיו הזמן לזכות לברכת והבטחת בעל החזון
יחזקאל זצ"ל
"אמליץ טוב לכל מי שילמוד ספרי, וכן אמליץ
טוב לכל מי שיפרסם את דברי תורתי!!"**

האמיתי, בעוה"ז המלא עמל ורעות רוח, ומקבל בעוה"ז שכרו מול קצת מצות. (דרשות מהרא"ל לר"ה דרוש ז').

לע"נ הר"ר יעקב אפיל ב"ר יודא אריה ז"ל יא"צ י' אלול

ארור מכה רעהו בסתר. בש"ס (ערכין טו): לשון הרע הורג שלושה, האומר והמקבלו ומי שנאמר עליו. והשאלה ידוע, דבשלמא האומר והמקבלו נענשים מפני שעברו בזה עבירה, אבל במה אשם זה שנאמר עליו שלא דיבר ולא שמע רעה. אך פירוש הדבר הוא, דכאשר אדם מדבר דבר רע על חבירו, אפי' במקום שאין הדבר אמת, בכל זאת אותו כוח הרע שגורם לעשות מעשה רע, זה הולך ונדבק בזה שנאמר עליו הדבר הרע, והוא ממיתו. וזהו מן הכוחות שנתן הקב"ה בטבע כוח הרע, לדבוק במי שמספרים עליו רעה ולהמיתו, וע"כ אע"פ שזה שנאמר עליו לא פגם בדיבור ובשמיעה, מ"מ כוח הרע דבק בו, וגורם לו מיתה בסופו של דבר. (נאות הדשא ח"ב עמוד שס"ג).

תשובה. כתב הרמב"ם (פ"ז תשובה ה"ז) וכן איתא בספרים (ראשית חכמה שער התשובה פ"ב) שאם הרשע עושה מצוה, טורפין לו בפניו, ונעשה גרוע יותר כשעושה מצוה. להבין אמאי נעשה עוד גרוע יותר (כשמקיים מצוה). וי"ל, דהמצוות הן מאירות לאדם הדרך, כמ"ש "נר לרגלי דבריך", כי ע"י המצוה שהאדם עושה, תאיר לו הדרך, והולך בדרך הטוב, והנפש נמשכת לשורשה. נמצא דאם הרשע עושה מצוה, ע"י המצוה יהיה עליו לשוב אל הש"ת, שהמצוה מאירה לו הדרך, והוא לא שב, לכן הוא גרוע יותר [כיון שלא שב].

אבל אע"כ טוב שיעשה המצוה, דעל כל פנים אם יהיה לו רצון לשוב אל הש"ת, המצוה תאיר לו הדרך, כי החטאים הם רק משום שהדרך חושך לו, כמ"ש הרמב"ם שהוא מחמת עוורון השכל, ועל כן צריך נר שתאיר לו הדרך, וזהו

"נר מצוה", ותורה נקראת "אור", שאור מאיר יותר מנר, וגם התורה מאירה יותר הדרך לאדם. (נאות הדשא ח"ב עמוד רמ"ט).

לע"נ הרה"ק ר' צדוק ב"ר יעקב הכהן זצ"ל יא"צ ט' אלול

ביכורים. במדרש תנחומא פתח עם הפסוק 'היום הזה ה' אלהיך מצוץ לעשות'. זה שאמר הכתוב 'בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו', והלא כריעה בכלל השתחויה, והשתחויה בכלל כריעה, ומה תלמוד לומר 'נשתחוה ונכרעה', אלא צפה משה ברוח הקודש וראה שבית המקדש עתיד ליחרב, והביכורים עתידין לפסוק, עמד והתקין לישראל שיהיו מתפללים שלוש פעמים בכל יום, ע"כ. ולכאורה איזה שייכות הוא תפילה לביכורים.

אך הענין הוא, שעיקר עסק הבאת ביכורים הוא להראות שמבטל עצמו עם כל הכוחות שלו להשורש, ועל זה נאמר לשון 'השתחויה לפני ה' אלהיך', שידוע שהשתחויה

כדי שכשיהיו בני הבית מרובים, תהיה להם ברכה גדולה. אמנם בקללה אם היה מקדים לומר 'ארור פרי בטןך', ואח"כ 'ארור טנאך', היה משמע שלא יתמעט מהם רק היריבו שנתרבה מחמת רוב הבנים, דעכשיו שימותו, תתמעט מהם תוספת הברכה שבאה על ידם. לכן הקדים לומר 'ארור

טנאך', והיינו שיחול קללה בגוף טנאך ומשאריתך, לכן אף אם יהיו בני הבית מרובים, לא יהיה להם שום ברכה. ואח"כ הוסיף לומר שגם הם עצמם יתמעטו 'ארור פרי בטןך', וממילא יתמעט שוב מזונתם. וזה להיפך מהברכות, דיהיה להם ברכה בין בגוף התבואה, ובין מצד ד'ברכת הבית' מרובה. (זרע שמשון אות ו').

לע"נ הג"ד משה מנחם ב"ר משה מנחם סידנויער זצ"ל יא"צ י"ד אלול

זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בלע. אמרו חז"ל (חגיגה טו.), דכל אדם יש לו שני חלקים, אחד בגן עדן ואחד בגיהנם, זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בגן עדן, לא זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בגיהנם. וצ"ב למה יטול הרשע חלק חבירו בגיהנם, בשלמא מה שנוטל הצדיק חלק הרשע בגן עדן, י"ל שזהו מחסדי ה' מאחר שאין לו בעלים, הצדיק זוכה בו, אבל הרשע למה יענש שלא כדת. ונראה, דאמרו בקדושתין (לט:) דמי שרובו זכיות ומיעוט עבירות, דומה כמי ששרף כל התורה כולה שנפרעין ממנו מיעוט עונות. ומי שרובו

עונות ומיעוט זכיות דומה כאילו קיים כל התורה כולה ונותנין לו מיעוט מצותיו בעוה"ז, שנאמר 'משלם לשונאיו אל פניו'. וצ"ב דלמה עשה ככה לרשע ליקח ממנו טוב אמיתי, וליתן לו טוב העוה"ז אשר יפה שעה אחת קורת רוח בעוה"ב מכל חיי העוה"ז.

ונראה, כי הצדיק שנתפס בעון הרשע, הוא הלוקח חלקו של הרשע בעוה"ב, והרשע נוטל חלקו של הצדיק בגיהנם, יען כי

הצדיק היה סיבה שיחיה הרשע, דהרי הרשע מוכרח שיחיה ויארץ ימים על האדמה כדי להאבידו מטוב האמיתי, א"כ גם כי הצדיק שהיה ראוי שיחיה עוד איזה שנים, הנה לו טוב מאד המות, כי בזה יפקד יתר שנותיו ליתנם לרשע בעוה"ז, ותחת זה ירש הצדיק לעוה"ב חלקו של רשע, כי אין ספק שטוב יהיה לצדיק לבחור חיי עוה"ב תחת חיי הבל בעוה"ז.

ולפ"י מתבאר המדרש (שוח"ט תהלים פ"ה): אמרה תורה לפני הקב"ה, כתבת 'אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד', מפני מה בני עניים. והיתה תשובת הקב"ה 'להנחיל אוהבי יש'. והכוונה, ששאלת התורה הוא שראוי

שיהיה לבני תורה עושר וכבוד. ותשובת הש"ת הוא, שהעניות לטוב לו 'להנחיל אוהבי יש', והוא כי יש רשעים אשר צריך ליתן לו שכרו עושר וכבוד בעוה"ז, דאינו ראוי לשכר בעוה"ב, והש"ת חפץ צדקת הצדיקים, לכן מחלפין ונותנין לצדיק חלקו של הרשע בעולם שכולו טוב, והרשע לוקח שכרו בעולם הכלה והנפסד, ולעוה"ב נוטל חלק של הצדיק בגיהנם. ונמצא כי הצדיק מחליף עולם עובר בעולם עומד, ולא כן הרשעים שמחליפין עולם עומד שהוא עוה"ב שהוא הטוב

תולדות האבני נזר זי"ע

מימי ילדותו של האבני נזר זי"ע, היה ידוע חולי, אמו ספרה שכאשר היה עדיין תינוק מוטל בעריסה, חלה מאד, והרופאים כבר אמרו נואש לחייו, ואמו מרת 'דבורש', ישבה בפתח הבית ותלתה עיניה למרום ובכתה.

והנה פתאום עבר איש אחד, ופנה אליה בלשון נכרית, קראה בשמה, ושאל: 'דבורש! מה את בוכה כל כך?' והיא לא הטתה אזנה אל דבריו מחמת צערה, וכאשר שנה ושילש להפציר בה לומר לו את סבת בכיה, סיפרה לו שהאוצר שלה הילד היקר הזה הנהו בסכנה גדולה, ואמר לה האיש: "אל תיראי מאומה, רק לכי ועשי לו רפואה פלונית, והילד יהיה בריא". ורק כילה לדבר את דבריו, נעלם האיש ולא ראתהו עוד, והרפואה שצויה לעשות הועילה, והתינוק שב לאיתנו. את הסיפור הזה ששמע האבני נזר מפי אמו בילדותו, היה מספר בעצמו לעת זקנותו, והיה אומר שהאיש הנכרי ההוא היה אליהו הנביא, ושאלו הצדקת זכתה לדבר עמו פה אל פה.

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זי"ע אמר:

בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון).
נתפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

מעגלי צדק על פרשת ראה מסוגל לעשירות

ר' ישראל וואלף מאנדעל היה עשיר, ונהפך עליו הגלגל ונעשה יורד ונצרך לבריות, ואמר לו הרה"ק בעל מעגלי צדק מדעעש: תהגה בספרי מעגלי צדק פרשת ראה, ותוושע ממצוקתך ויהיה לך הרחבה גדולה בלי מצרים. וכך היה, שאחר שלמד מעגלי צדק על פרשת ראה, נושע ויצא ממצר למרחב, והתברך בהשפעה מרחבה בכל עניו. (הקדמת מעגלי צדק).

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. יש לבאר מה שנאמר בברכה 'אשר', ובקללה 'אם'. וגם יש לבאר מה שנאמר בברכה תנאי אחד 'אשר תשמעו', ואילו בהיפוך בקללה נאמרו הרבה תנאים 'לא תשמעו וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים', ועיין אברבנאל.

ונראה לי, דהנה מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ולא מחשבה רעה, ובאומות העולם הוא להיפוך (קידושין מ.). וכתב (המהרש"א) [השל"ה, ח"א עשרה מאמרות מאמר ט' אות ד'] הסברא, דבישראל אזלינן בטר חזקה [דמוקמינן לי' אחזקה דאלמלי היתה לאל ידו, היה גומרה בפועל, אבל באומות העולם ליכא חזקה, ולכן אין הקב"ה מצרפה למעשה].

וכן שמעתי מהגה"ק מאוהעל זי"ע (ישמח משה פ' משפטים ד"ה כל אשר דבר ה') על פי מה שאמרו (מדרש משלי י'): 'בשעה שחכם יושב ודורש והעם שומעין, אני מוחל ומכפר עונותיהם של ישראל'. דהיינו בזה ששומעין לבד לדברי החכם האומר דברי כבושין ומקבלין על עצמן [לעשות כדבריו], אף אם בסוף אינם מקיימים, מ"מ באותה שעה נמחלו עונותיהם בזכות השמיעה והקבלה, דהוי כמעשה, [דמוקמינן ליה אחזקה דיעשה אח"כ כדברי החכם].

ולכן בברכה נאמר 'אשר תשמעו', משום דזה קרוב לודאי שישמעו. אבל בקללה נאמר 'אם', כי ספק הוא. וגם בברכה נאמר 'תשמעו', כי על השמיעה והקבלה לבד גייע להם הברכה, אף אם נזדמן אחר כך שלא קיימו כקבלתם, דמחשבה טובה כמעשה, משא"כ בהיפוך הוי דוקא אם לא ישמעו וגם יעשו הרע וסרתם מן הדרך, אבל על המחשבה לבד לא נענשים. (מעגלי צדק).

שבסוף עברו על עבירות חמורות, אבל מתחילה נתפתו לעבירות קלות כחוט השערה, ויען שלא נתגברו אז על יצרם הרע, לכן נמשכו בחבלי שוא וכעבות עגלה חטאה. וזה הכוונה מה שאמרו (ע"ז ד:): 'לא היו ישראל ראויין לאותו מעשה של העגל', וכן דוד המלך לא היה ראוי לאותו מעשה, אלא להורות תשובה ליחיד ולרבים.

וכתב המהרש"א שם וז"ל: דהיו ישראל ראויים שהקב"ה יצילם מחטא גדול כזה, דאע"ג דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, מ"מ בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ועוד דהתורה מצלת מן החטא, וכן בדוד מטעם זה היה ראוי להיות ניצול מחטא, ולזה מייתי מקרא 'והיה לבבם זה כל הימים', שהוא רצונם ולבבם ליראה את ה', וכן בדוד 'לבי חלל בקרב' לעשות רצון אבי שבשמים והיו ראויים להצילם מן חטא גדול כזה, אלא למה עשו ולא נצולו מעשיית החטא, לומר לך להורות תשובה, עכ"ל.

ויש לבאר באופן אחר, דאם היו עוברים מעשיהם ע"י גירוי יצה"ר, לא היו עוברים מיד על חמורה כ"כ, דדרכו של יצה"ר לבא בתחבולה לאט לאט, וע"כ אמרו דלא היו ראויים 'לאותו מעשה' דייקא, אלא מוכח דזה היה כדי להורות תשובה. ועל כן עשו חז"ל גדרים וסייגים משמרת הקודש לשמור דרך עץ החיים. וזה כוונת המסורה 'תקימו את האבנים האלה', היינו החומה של גדרים וסייגים שלא יפלו מחומת בית ה', ועיד"ז 'הקיימות את המשכן'.

לע"נ הגר"ר יחיאל ב"ר צבי דוב שלעזינגר זצ"ל אביו של בעל לב העברי, יא"צ א' אלול

בדרך אחד יצאו אלך, ובשבעה דרכים ינוסו לפניך. וצ"ג הלא יותר ברכה יש אם לא יצאו כלל אלך. ועוד יש לבאר דמה נפ"מ אם ינוסו בדרך אחד, או 'בשבעה דרכים'. ונראה לי דהתורה היא נצחית, ואין לך שונא

כהיצה"ר, והוא השטן הוא היצה"ר, והוא בא בכל שנה ומקטרג ב"ה שהוא יום הדין, ו'רדך' נקרא 'עבודה', כמה שנאמר 'הורני ה' דרכיך'. ור"ה יש רק עבודה אחת, והוא יום תרועה, ויום א' מן התורה, [וזה מרומז בפסוק 'בדרך אחד יצאו אלך', דהיצה"ר בא נגדך להלחם ב"ה. אבל לבסוף בסוכות 'ינוסו לפניך', דבהושענא רבא שהוא גמר הדין זוכים לנצח השטן, דסוכות מרומז ב'שבעה דרכים', דזה שבעה ימים, וגם יש בהם שבעה עבודות], והיינו (א סוכה, ב) אתרוג, (ג לולב, ד) ערבה, (ה) הדס, (ו) שמחה, (ז) ערבה בהושענא רבא. וזה שהבטיח הקב"ה דאע"ג דבר"ה 'בדרך אחד יצאו אלך', אמנם עד סכות שבו 'שבעה דרכים' ו' ימים, אז 'ינוסו לפניך'.

עוד נ"ל לפרש כל הענין ע"ד מה שאמרו דשבעה שמות יש להיצה"ר, וכנגד שבעה שמות שלו, עשו צדיקי הדור כמה דרכים להנצל ממנו, יש צדיקים שתקנו דרך נגד היצה"ר בדרך 'חסד', ודרך החסידים, לעשות גמ"ח זה עם זה ולרדוף צדקה וחסד. ויש צדיקים שתקנו נגד היצה"ר בדרך 'גבורה', בספרי מוסר וסגופים. ויש שתקנו בדרך 'תפארת', והיינו לישוב באהלי תורה ובהמ"ד. אך כל הדרכים אלו אינו מועיל אם עושים שלא לשם שמים, דעל כל הדרכים גבר הסט"א, כגון בתורה שלא לשמה וכו'.

הוא בפישוט ידים ורגלים, היינו שמבטל עצמו מכל וכל להשי"ת. וע"י הביטול הזה, בא גם כן התחדשות בלב, ובכל יום ויום נעשה כבריה חדשה עם התחדשות בדברי תורה. ועל זה נאמר אחר כך 'היום הזה ה' אלהיך מצוך לעשות', כמו שפירש"י 'בכל יום יהיו בעיניך חדשים'. וזה ענין תפילה, ביטול להשורש לשפוך נפשו לפני ה', ומזה נעשה גם כן התחדשות בלב בכל יום ויום.

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. רבינו הקדוש זצ"ל מאיזביצא אמר, דהפירוש של 'השיגוך', שלא תשתנה, שלפעמים יוכל האדם להשתנות ע"י ישועה גדולה, על זה הבטיח משה רבינו ע"ה 'השיגוך', [שגם לאחר שבאו עליך כל הברכות, עם כל זה] לא תשתנה. וכן יש לומר להלן בההיפך כתיב גם כן 'ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך', והיינו שבודאי לא דיבר הכתוב בשכר ועונש המצוות, שזה אינו בעוה"ז, רק 'היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם', רק הברכות של עוה"ז היינו שיתן ה' כל הסייעות שיוכל לעבוד ה' ביתר שאת. ואם ח"ו לא ישמעו, אז יהיה ההיפך [והיינו הקללות] ג"כ לסייעתא, שעיד"ז יתנו לב לשוב ולהטיב דרכם, [וזה 'השיגוך', שלא תשתנה לרעה, שהקללות לא יגרמו לרפיון בתורה ומצות].

דהנה בתשעה באב ביום החורבן, תיכף עשו כל ישראל תשובה, ועיד"ז נולד תיכף משיח, וכן תיכף החזירו הכרובים פניהם איש אל אחיו כמו בשעה שישראל עושין רצונו של מקום (ב"ב ב' צט). ומטעם זה איתא (יומא נד:) בשעה שנכנסו האויבים להיכל ראו כרובין מעורין זה בזה. אך אח"כ כיון שנגזרה גזירה וירדו בגולה, יכול להיות ח"ו שישלוט יצה"ר ויטמעו בין האומות, על זה נאמר 'ובאו עליך כל הקללות האלה', אבל 'השיגוך', שלא תשתנה משעת החורבן, ויהיה כל זה סיייעות לעורר ישראל לתשובה על ידי הנהימו סגי (שגאה גדולה)

שיזכו לתקן הכל בשלימות. [כדאמרו בזהר חדש בפרשתינו וז"ל: באילין לווטין אית דינא ורחמי כאבא דרחים על בריה, ורצועה דמלקיותא נקיט בידיה, ועביד נהימו סגי וקלין רברבין, ומלקיותא קלילין ברחמי. (תרגום: באלו קללות יש דין ואהבה, כאב האוהב את בנו ומחזיק בידו הרצועה להכאה, והוא שואג שאגה גדולה, וקללות גדולות, והמכות כלולות ברחמים)].

לע"נ הגר"ר יעקב ב"ר יצחק געזענהייט זצ"ל בעל תפארת יעקב, יא"צ י"ג אלול

והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר ה' אלהיך נותן לך, והקמת לך אבנים גדולות ושדת אותם בשיד. ב' פעמים במסורה 'הקמת', כאן, ואיך 'הקמת את המשכן כמשפטו'. ויש לפרש הכוונה דהנה אמרו חז"ל יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, שנאמר 'רק רע כל היום'. ופירש"י (סוכה נב:) 'כל יום רעתו מתוספת'. שבתחילה היצה"ר בא בעבירות קלות, ואח"כ אומר לו עשה כך. ונראה דזה שאמרו בסוכה שם שלעתיד לבא היצה"ר נדמה לרשעים כחוט השערה, ויבכו איך לא יכולנו לכבוש את החוט השערה הזה, דאף

תולדות בעל החזון יחזקאל ז"ע

ידוע לכל כי כל מי שניגש אל בעל החזון יחזקאל זצ"ל לדבר עמו, היה מרגיש אימה גדולה לפניו, וזאת מפני גודל אמיתותו וישרותו בכל דבר.

פעם שאל הג"ר חיים יעקב לוי הרב דפרדס חנה שהיה תלמיד הגאון רבי ברוך בער זצ"ל ר"י קמניץ, בהא דאמרו חז"ל 'חותמו של הקב"ה אמת', דאמאי לא הזכירו גם משאר מדותיו ית' כגון ענותנותו ורחמיו וכי' רק מדת האמת.

ותירץ, כי אם נמצא אחר שהוא עניו יותר מהשני, עדיין יחשב גם הראשון לעניו, אבל בנוגע למדת האמת, אם יש מי שמדבר יותר אמת ממנו, נמצא שהוא בגדר שקרן, ואצל הקב"ה הוי אמיתותו האמת השלם, שאין לך אמת יותר ממנו, ע"כ דבריו. ובחינה זו יש לתאר בעל החזון יחזקאל זצ"ל, אמיתותו היתה ממש בלי גבול, האמת השלימה, לא התחשב עם שום אדם, ולא היה ירא משום אדם, רק אימת הבורא עולם עליו תמיד ונזר אלוקיו על ראשו.

פעם היה צריך לשלוח מכתב לאיזה רב בחו"ל אשר לא רצה לכנותו בתואר 'הרב', והיה מצטער הרבה מה לעשות, עד שמצא עצה שיכתוב לו בלשון אנגלית 'ראב"י', כי זה יכולים שפיר לכתוב לו.

סיפר שכשהיה רב ברוסלנד, עשה תנאי עם קהילתו שלעולם לא יפסוק הלכה נגד דעת הרמב"ם אם הרמב"ם מחמיר, לכן בשאלה של טריפות באופן שהרמב"ם מיקל והרמב"ם מחמיר, יטריף וישלם ההפסד מכיסו. והסביר טעמו בהנהגה זו, כי כל היום אני לומד דברי הרמב"ם, ואיך בהלכה למעשה אפסוק כנגדו.

אמנם אם זכו להתנהג בדרכים אלו לשם שמים, אז אלו ואלו דברי אלהים חיים, ד'בשבעה דרכים ינוסו' הסט"א 'לפניך', ולא אלמן ישראל מן קדושים צדיקים חסידים אנשי מעשה, כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, אשר יאחז צדיק דרכו, כולם הם תחבולות כנגד השונא יצה"ר, כמו שר החיל אשר לוחם כנגד שונא, ובוחר לו כמה דרכים ותחבולות כנגדו, כן הם עשו דור דור ודורשיו כנגד היצה"ר, ואם רואים כי גבר היצה"ר בדרך זה, אז פונים הצדיקים לדרך חדש, זה לעומת זה, כדכתיב 'כי בתחבולות תעשה לך מלחמה', ואין ללעג על אחד (שמחזיש לך דרך חדש בעבודת ה'), דאם כוונתו לשם שמים אין מזניחין אותו, אולי יצליח בדרך זה, ולעתידי לבוא כולם יעריצו הצדיקים כי נתכוונו לשם שמים.

לע"נ הו"מ ק"ר צבי ב"ר אברהם זצ"ל, ה'צדיק נסתר מפרשבורג' י"צ כ"ח אב

כל המקריב דורן לת"ח כאילו מביא ביכורים (כתובות קה:). הנה נתינת צדקה נחשבת ג"כ כהבאת ביכורים, כדאמרו בירושלמי (פאה פ"ה ה"ה) דהנותן צדקה מעלה אני עליך כאילו הבאת ביכורים, ע"ש. ולפ"ז המקריב דורן לת"ח דאמרו

חז"ל דהוא ג"כ כמביא ביכורים, הנה הוא ג"כ מעין מצות צדקה לעני, דהוא ג"כ חשיב כהבאת ביכורים, ואף ד'המקריב דורן' משמע אפ"י לת"ח עשיר, [מ"מ מקיים בזה ג"כ מצות צדקה]. (גליון הש"ס ירושלמי זרעים אות ע').

אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. בשו"ת תשב"ץ (ח"ג סימן קל"א) נשאל אם בני ת"ח פטורים ממס כמו אביהם, והשיב דאם אינם עוסקים בתורה לא פטורם חכמים כלל, שאפ"י החכם עצמו אם שנה ופירש, הוא יותר גרוע מעם הארץ (ע' פסחים מט:), וכ"ש אם בן החכם אינו עוסק בתורה שאינו פטור. ומסיק דאם הבנים יעסקו בתורה יפטרו אותם, שהרי שנינו 'אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים', עכ"ד. והעיר הגר"י ענגיל (גליוני הש"ס ברכות ה:), דהרי מעלת 'ממעט' הוא רק אם 'כוין לבו לשמים', ומי יודע כוונת לב הבנים לפוטורם ממס. ותירץ דבכל עוסק בתורה יש לו חזקת כשרות שכוונת לבו לשמים. ואין לומר דא"כ כל עוסק בתורה יפטור ממס ואפ"י אינו ת"ח, דזה אינו דכוונת התשב"ץ רק בצירוף טעם כבוד אביהם.

לרפואת ה.מ.ב.ע.י.ה.

שוך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו, חמורך גזול מלפניך. יש לדקדק למה שינה דבשור כתיב 'לעיניך', ובחמור 'מלפניך'. ויש לומר דבא לרמז ההלכה דמבואר בחולין (דף יג.) דשחיטת גוי נבילה, ופירש רש"י דאפילו שחט כהלכה ואחרים רואים אותו הוא נבילה. וזה שרמז כאן דלכך שינה הכתוב גבי שור

לומר 'טבוח לעיניך' מן האויב שהוא גוי, דאע"פ שאתה רואהו ששחט כראוי, אעפ"כ לא תאכל ממנו, כי נבילה הוא.

והצר לך בכל שעריך עד רדת חמותך וגו' בכל ארצך, והצר לך בכל שעריך בכל ארצך אשר נתן ה' אלקיך לך. כתיב בפסוק זה שני פעמים 'והצר לך', ובפעם השני כתיב 'אשר נתן ה' אלקיך לך'. ונראה, דתחילת הפסוק קאי על עשרת השבטים, והשני קאי על יהודה ובנימין ששם המקדש וניכר שה' נותן לך.

בשורה טובה:
אפשר להשיג הספרים
בקודש חזיתך - שמורות עיני,
ליקוטים נמלאים על עיני שפירת עינים.
גם איכר לחיות ספרים איל במחיר קטן.
מחיר פרסוד למתילים ומרובים
718-6718-871

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'ארמד זצ"ל

אריינברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- יד ת"ח ויר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער ישועה פרויאונט. בנאמנות. קאנפידענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין. באזונדערע עבודה און תפילות פאר א לענגערע צייט. אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבעניקייט. מיט כוונה. במתינות. אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שטייט. די שטיין בלייבט אין דעם אויווען פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין. ביי די ריכטיגע צייטען.

דורך אויך דעם מקובלידיגע אופן פון **מכון דורות ישרים** ווערט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן האר: **יבצר חלב (אנבינדען זיין הארץ צו אירשקייט), שיהפוך לבו לשמים לטובה (ס'רשטי ע' גאנצע מענטש), ותראה מלאים (וועסט ווען האונדער),** מ'קען עס געבען פון מעשר.

פאר פרטים רופט-טקסט מכון דורות ישרים dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

הצדקה כדי לפדות עצמו מצרותיו, אז מעלת העושר שנותן מתנה מרובה יותר ממעלת העני, כדכתב הגר"י סלנטר (קדוש ישראל עמוד כ"ט) וז"ל: אף דאמרין "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים", וא"כ כמו כן יש שכל לעני הנותן מעשר מעשרה זהובים, כמו העשיר הנותן מעשר מלף זהובים, אבל אימתי יש להעני שכל כל כך כמו העשיר, דוקא אם מכוון לבו לשמים בשלמות בלי שום פניה לכבוד הבריות, כי אם לא יהיה כוונתו בשלימות לשם שמים, אין הזכות גדול ל"כ, כי מחשבתו אין כאן, והמעשה ג"כ מעט היא, ולא החיה כל כך עניינים. משא"כ העשיר אף שמחשבתו אינה כל כך בשלמות, אבל המעשה רבה היא מאד והחיה כמה נפשות, כי להעני אינו נפ"מ כלל מחשבת העשיר, וכיון דלע"פ החיה אותו לך יש לו שכל הרבה.

* הנה מצות צדקה מקיימים אף בפחות משוה פרוטה (שו"ת מהר"י אסאד ח"ב סי' קפ"ז, ומהר"ל דיסקין סי' כ"ד). אבל כדי לזכות לישועה, או לפדות עצמו מצרות וסורים, בדרך כלל יש ליתן מתנה מרובה, כדכתב הגר"א (אבן שלמה פ"י) וז"ל: לפעמים שהקב"ה רוצה לפדות אדם מיסורים, לכך הוא נותן לו עשירות כדי שיוכל לפדות עצמו בממון, כדכתיב (משלי יג): "כפר נפש איש עשיר". ופירש"י: עשור של אדם הוא כופר נפשו שעשה ממנו צדקה, עכ"ל. הרי דלא סגי לפדות עצמו מיסורים במתנה מועטת. והעולם מקיים הרי כשעני נותן מתנה מועטת הרי קשה לו פי כמה מעושר שנותן מתנה מרובה, וא"כ מדוע לא יוכל העני לפדות עצמו במתנה מועטת, הרי "אחד המרבה ואחר הממעט" ובלבד שיכוין לבו לשמים". אבל לפי ה"ל לק"מ, דא דאמרו "אחד המרבה ואחד הממעט", הוא דוקא "ובלבד" אם "יכוון לבו לשמים", דנותן לשם שמים, אבל כשיש לו פניות, או שנותן

לכבוד מערכת מליצי יושר

ראיתי תגובת המערכת בגליון שופטים תשפ"ג שכתבתם דיש 'יסורי הערה', ויש 'יסורי כפרה'. ויסורי כפרה' בא למי שעבר על חייבי כריתות ומיתת ב"ד, שאמרו חז"ל דתשובה ויוה"כ תולין ויסורין ממרקין. וכתבתם דעל יסורי כפרה אמרו חז"ל ד'תשובה ומעשים טובים כ'תריס' בפני הפורעניות', דתשובה אינו מועיל לבטל לגמרי הגזירה, כי הוא צריך ליסורי כפרה, אלא דתשובה הוא 'תריס' בפני הפורעניות, ע"כ דבריכם.

והנה ישמעו אזניך מה שאתה מוציא מפיך, זה סתירה מיניה וביה, הגמ' אמרה דתשובה ויוה"כ תולין ויסורין ממרקין, והיינו דלא מועיל תשובה להגן בפני היסורים, וא"כ איך אפשר לומר דמה שאמרו 'תשובה ומעשים טובים כ'תריס' בפני הפורעניות', דקאי על חייבי כריתות ומיתת ב"ד.

נא לענות

דב צבי לוי - ביתר

תגובת המערכת

יש כמה פירושים על מה שאמרו חז"ל דתשובה ויוה"כ 'תולין' ויסורין ממרקין. באגרות משה (או"ח א' סי' א' ד"ה ומה) כתב כדבריו, דתשובה ויוה"כ אינם מגינים שינצל מיסורים וממיתה בידי שמים ומכרת, וכוונת "תולין" הוא שתולין הכפרה עד שיבואו עליו יסורים^א. אבל מה שכתבנו הוא לפי הפירוש ד'תולין' היינו דמגין מיסורים, וכמו שכתב הריב"ן (יומא פו.)^ב.

אמנם קשה על זה קושיתך, דהרי אמרו חז"ל דיסורים ממרקין, וא"כ איך אפשר לומר דתשובה ויוה"כ 'תולין' היינו דמגין מיסורים. ויש לתרץ דמה שאמרו 'יסורין ממרקין', היינו יסורין קלים, דהתשובה מועלת להקל מעליו יסורים החמורים^ג.

ועוד יש לתרץ לפי מה שכתב בימי דוד (שאלוניקי, ר"ה דרוש ב', ומובא בפדה את אברהם מערכת ת' סימן כ"ז) וז"ל: אע"ג דכתיב 'אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד', שאינו מחליף זכות בחובה, מ"מ כשעושה תשובה והוא עון שצריך יסורין או מיתה, מחליף זכות בחובה לענין זה שלא יענש ביסורין או מיתה, כי הזכות מגין עליו, כמ"ש 'בחסד ואמת יכופר עון', ו'צדקה תציל ממות', עכ"ל. ולפי דבריו י"ל דהא דאמרו ד'יסורין ממרקין', היינו כשאין לו זכותים ההחליף מצוותיו תחת עונותיו.

א. וכתב שם דלא דמאי להא דאיתא בשבועות (דף ב.) דהיא דיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף, השעיר הנעשה בפנים ויוה"כ תולה, שפירש"י ד"ה תולה) שהוא להגין עליו מן היסורים. דהא בכאן אמרה הגמ' (יומא דף פו.) שיסורים ממרקין, וא"כ לא תגין התשובה ויוה"כ מהיסורים, וכמו כן אין מגינים מן המיתה ומעונש כרת מעוה"ז.

ב. וכ"כ באר מים חיים (דברים ו:ה). וכן משמע מדברי המשנה תורה אלבוטני, פ"א ה"ד דף רכח), והוסיף בבאר מים חיים, דע"י תשובתו הוא יצא מרשות הקליפות שלא ישלטו עליו, כי מי שהוא תחת ממשלתם הם מיסורין אותו, כי זה כל חפצם, ומאחר ששב, שוב אינם יולין ליסור.

ג. וכן מורה לשון המאירי (משיב נפש מאמר א' פ"ד) שכתב דהתשובה מועיל להקל מעליו עונש היסורין ממה שהיה חייב בלי התשובה. וכ"כ במעשה רוקח (פרשת יתרו) דקודם התשובה יש עליו דינא קשיא, ולאחר התשובה יש עליו רק דינא רפא. וכ"כ התלמוד להרשב"א (נדפס בספר שיטות קמאי יומא פו.), וז"ל: אף בעבירות החמורות שאינן מכופרות בוידוי לחוד, מ"מ מועיל לו להקל בדינו שהרי זה תשובה במקצת.

ולא נתן ה' לכם לב לדעת וגו' לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם. בהיותי אצל כבוד קדושת אדמ"ר שליט"א (הבית ישראל מגור זצ"ל) בשולחנו הפרטי בביתו, אמר כי בהיותו ילד הקשה לו כבוד קדושת אביו האמרי אמת זצ"ל, מה כוונת הכתוב להודיענו כאן. ואמרת, שלדעתי הכוונה על פי אומרים (ברכות מ.): 'אין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעם טעם דגן', הרי שהלחם מביא דעת באדם, וכן אמרו (יומא עו:) 'חמרא וריחני פקחין' (יין ששתיתי ובשמם שהרחתי, עשאוני פקח). ובמדבר לא היה להם לחם ויין, וע"י כן לא היה להם 'לב לדעת עד היום הזה'. והוטב בעיניו.

והנה באותו פסוק לא זכיתי להבין מדוע כתיב מקודם 'לא בלו שלמותיכם מעליכם', בלשון רבים, ואח"כ כתיב 'ונעלך לא בלתה מעל רגלך', בלשון יחיד, וצ"ע.

זכות דבורה רחל בת חיה הינדא להצלחה בכ"ע

דבר טבעי ודבר מלאכותי. איתא בתוספתא (ערכין פ"ב ה"ג): חליל שבמקדש, של קנה היה, ומימות משה היה, פעם אחת ציפוהו זהב, ולא היה קולו ערב כמות שהיה, נטלו צפוי, וחזר קולו להיות ערב לכמות שהיה. וכתב החזון יחזקאל שם וז"ל: כי לפעמים הרבה דבר מלאכותי מקלקל הדרו של הדבר הטבעי. ועוד, מה שעשה משה, עשה ע"פ ה', ולא ניתן לתיקונים, עכ"ל.

ובמקום אחר כתב עה"פ בפרשת שופטים 'כי האדם עץ השדה', וז"ל: האדם הוא כעץ השדה וכצמח האדמה, שהיופי שלהם והדרם הוא דוקא בשגשוג טבעי ותמים, כי דבר מלאכותי מקלקל הדרו של הדבר הטבעי. וכן הוא באדם, אם הוא מתנהג באופן טבעי אז יש לו חן.

וכן תלוי החן של האדם אם מתנהג כפי דרך התורה, דכמו התנ"ך תרגמו לכל השפות שבעולם, אבל טעם האמיתי שלו נשתמר רק במקורו בלשון הקודש. כמו כן האדם מישראל, דקורה לפעמים ש'ניתרגם'

לעם נכרי, אבל טעמו האמיתי אינו מורגש אלא כשהוא בשרשו ומקורו, כשמתנהג על פי התורה.

ממשקה ישראל. הנה ילפינן מדכתיב 'ממשקה ישראל', דרק מדבר המותר לישראל אפשר להביא קרבן, ולא מדבר האסור באכילה. והקשה הגמ' בתמורה (דף כט:), דא"כ מדוע בעינן 'מן הבקר' להוציא את הטריפה דפסול לקרבן, הלא בלאו הכי פסול משום דכתיב 'ממשקה ישראל', דהרי טריפה אסור לישראל.

והקשה בחזון יחזקאל (תוספתא מנחות פ"ח ה"ד – חידושים ד"ה ואם הביא), דאי טריפה פסולה רק משום "ממשקה ישראל", הלא אם עבר והקדיש טריפה למזבח חלה קדושת הגוף. משא"כ אי ממעטינן טריפה מקרא ד'מן הבקר', אז אם עבר והקדישה אינו אלא כמקדיש עצים ואבנים (ע' תמורה זי.), וחלה רק קדושת דמים ונפדית בלי מום, משום דהוי בכלל הפסולים שאין במינן קרבן כמבואר בסוגית הגמ' (שם), וברמב"ם (פ"ג איסורי מזבח ה"י). ותיקן, דצ"ל דסוגית הגמ' כאן אתיא כשמואל דס"ל (שם) דהמקדיש את הטריפה צריכה מום קבוע לפדות עליו.

זכות מ.ב.פ.ר. להצלחה בכ"ע

קברי צדיקים. דע כשיש ח"ו פורעניות בעולם, צריך העולם לנפשות הצדיקים שיגינו עליהם, ומצד הפורעניות בעולם אותן בני אדם שעודם חיים בגופם, יושבים בצער, והולכים על הבית הקברות להתפלל על קברי צדיקים, כדי שנפשות הצדיקים יתפללו בעדם ויתבטלו הגזרות, והנפשות הצדיקים מודיעים

והעיר בעבודה ברורה (תמורה שם), דלפי צד השני של הקובץ הערות, נמצא דהא דטריפה אסורה לגבוה משום 'ממשקה ישראל', אין זה משום דהאיסור להדיט אוסרתו לגבוה, אלא זה ילפוטא שטריפה פסולה לגבוה. ולפ"ז י"ל, דלאחר שידעינן 'ממשקה ישראל' דטריפה אסורה לגבוה, עכשיו אמרינן דכיון דטריפה אסורה באכילה, לכן דומה הוא לבהמה טמאה שאינה שייכת לקרבנות כלל, ולכן גם אם טריפה פסולה משום 'ממשקה ישראל', דינה כבהמה שאין במינה קרבן, וממילא אם הקדישה למזבח אינה אלא כמקדיש עצים ואבנים וחלה רק קדושת דמים בלבד, ומתורצת קושיית החזון יחזקאל.

אבל דוקא בטריפה שייך לומר כן, דכיון שהאיסור אכילה הוא מחמת חסרון בגוף הבהמה, משר"ה אמרינן דהויא כבהמה טמאה ואין במינה קרבן, אבל ברובע ונרבע ונוגח ע"פ שני עדים שאסורין בהנאה ופסולין משום 'ממשקה ישראל', לא שייך לומר בהו דהיינו כבהמה טמאה, כיון שאין שום חסרון בגוף הבהמה, ומשר"ה המקדיש רובע ונרבע ונוגח חלה בהו קדושת הגוף.

ב הרה"ק ר' אברהם מטריסק זצ"ל פירש כן הפסוק 'ון וכבוד יתן ה' (תהלים פ"ד), דגם שאר דברים נותן ה', אבל האדם צריך לעשות קצת השתדלות להשיגם, ברם על "חן וכבוד", ההשתדלות של האדם להשיגם אינה עוזר כלום רק מקלקל, לזה אמר הפסוק ד'חן וכבוד' רק 'יתן ה', ולא תעשה כלום להשיגם.

ג בקובץ הערות (סימן ל' סק"ו) כתב וז"ל: בהא דאמרינן דהאיסור להדיט פסול לגבוה משום דבעינן 'ממשקה ישראל', יש לפרשו בשני אופנים: א) דהאיסור להדיט פוסלו לגבוה, כגון חדש קודם לעומר דאסור להדיט מפני שהוא חדש, ופסול לגבוה לא מפני שהוא חדש, אלא מפני שהוא אסור להדיט. ב) י"ל דאותה הסיבה בעצמה שאוסרתו להדיט, פוסלתו לגבוה, דכמו שאסור להדיט מפני שהוא חדש, הכי נמי פסול לגבוה מפני שהוא חדש, ולא מפני שאסור להדיט, דאין פסולו לגבוה מפני האיסור להדיט, אלא מפני סיבת האיסור, עכ"ל. וראה בגליון קכ"ז במדור 'אתון דאורייתא.

חדש ויצא לאור

חדשי רבנו חיים הלוי

על הרמב"ם
עם מורשת הגר"ח

• כרך ראשון •

יז"ל מחדש בתוספת מבוואות, ציונים, עיונים, כותרות, מקורות ומילואים

מהדורה מושקעת ומורחבת
בעריכת מכון מורשת הגר"ח לאהרן
הרב שנים ביגיעה עצומה

מנכ"ל זה סופר והלכות המלוכה, שנת, שנת
הלכות, פאפאלה אהרונה, תחפוזת, פעילות,
וקהמן פסח.

מכון
מורשת
הגר"ח

מכון מורשת הגר"ח
moresheshagrach@gmail.com

הפצה ראשית:
עם הספר 'לעוויץ'

לחשי בכל
המפרס
המבורות

קטח

לאבות הק', ואז יקוצו ישיני חברון. וסדר הדבר הוא, דנכנסים הנשמות עם האבות לגן עדן שהוא בעולם היצירה ששם הרוחות שלהם, וביצירה הרוחות מתלבשים בעטרות של אור, והנפשות מודיעים להרוחות בשבתות ובימים טובים כי הבנים הם בצער גדול, ורוחות גוזרים לבטל הפרעניות, והקב"ה עושה רצונם ומבטל הגזירות, ובשביל זה הנפשות של הצדיקים נמצאים בעוה"ז כדי שיגינו על החיים, דהדבר הנשאר מהצדיק בעוה"ז לאחר פטירתו הוא נקרא 'נפש', ואותה הנפש אינה מסתלקת לעולם מעוה"ז, ומזהירה לאנשים החיים על התשובה, והוא ענין שיקרה לפעמים לאדם התעוררות לתשובה, ואינו ידוע מהיכן בא לו אותה התעוררות הפתאומית, והיא באמת באה לו ע"י התעוררות של נפש הצדיק שנפטר, ועל פי רוב נפש זה הוא מאבותיו שנפטרו, כך כתבו המקובלים.

ובאמת ההרהור תשובה באה לאדם גם מהבת קול שיוצאת בכל יום, ואפילו שהאדם הגשמי לא שומע, אבל האדם הרוחני זהו נשמתו שומע, דעיקר האדם זהו הנשמה, והגוף זהו הלבוש, א"כ כיון שהאדם הרוחני שומע הבת קול לתשובה, אז גם האדם הגשמי מתעורר לתשובה. נמצא דיש שני דברים שמעורר האדם לתשובה: א) נפש הצדיק, ועל פי רוב מאבותיו. ב) הנשמה ששומעת הבת קול שמכרזת לתשובה. ולפ"ז מבואר לענ"ד מה שאמרו חז"ל 'הרשעים מלאים חרטה', דזה משום שהנפש הצדיק מאבותיו מעורר אותם לתשובה. אבל הרשעים שהם כל כך נטמעים בקליפות, מתגברים כח הקליפות עליהם ואינם חוזרים בתשובה. (שו"ת סי' ל"ז).

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על מסכת חלה
במהדורה מפורארת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: עם הספר - ר' בנימין לעווין
והרב יצחק מיטניק שליט"א 347-322-0000

מאמר מספר צפנת פענח להרה"ק מופת הדור רבי אליהו גריידיץ ז"ע שכתב
דמסוגל ללמוד מאמר זה להפוך מזלו לטובה.
זו"ל: במאמר זה, טוב לכיין אם מזלו קשה, שירחם ה' ויעמוד כוכבו למקום אור.

[המשך משבוע העבר]: אות ד': והנה נמצא בכתבי האריז"ל (עץ חיים היכל ז' שער א' פ"א), שבארבע עולמות: אצילות ובריאה ויצירה ועשיה, בכלם יש בחינת ד' יסודות של: אש רוח מים עפר, והם כנגד ד' אותיות של שם הוי"ה. אש כנגד אות י', רוח כנגד אות ה' הראשונה, מים כנגד אות ו', עפר כנגד אות ה' האחרונה. וגם באדם יש ד' חילוקים אלו: א) 'נפש רוח נשמה' הם נגד יסוד האש, וכנגד אות י'. ב) 'הגוף' נגד יסוד הרוח, וכנגד אות ה' הראשונה. ג) 'המלבושים' הם נגד יסוד המים, וכנגד אות ו'. ד) 'כותלי בית והחצר והשדות' של האדם הוא נגד יסוד העפר, וכנגד אות ה' האחרונה.

והנה ג' חילוקים [של 'נפש רוח ונשמה', 'הגוף', 'המלבושים'] קשורים יחד, [דהם חטיבה אחת], ואילו הרביעי [והוא 'הבית והחצר'] הוא רק בצירוף [עם הגוף שנכנסת אל הבית המצטרף אליהם, אבל אינו חלק מהם], דהנשמה וגוף ומלבוש סובב והולך אל הבית, ואילו הבית נשאר עומד.

וכן הוא בסוד הלולב ואתרוג, דלולב והדס וערבה הם כנגד ג' היסודות [של אש רוח מים], וכנגד ג' אותיות הראשונות של שם הוי"ה [ואילו האתרוג הוא כנגד ה' האחרונה, וכנגד יסוד העפר], וכיון דהאתרוג הוא כנגד ה' האחרונה, לכן צריך להיות רק קרוב לאתרוג, ולא באיגוד, וכאשר יש עובדא נפלאה בריקנטי פרשת אמור, זו"ל: וצריך לסמוך האתרוג עם שאר המינין שלא להפרידה מן הבנין, וסוד זה נגלה אלי בחלום בלילי יו"ט הראשון של חג הסוכות בהתאכסן אצלי חסיד אחד אשכנזי שמו הר' יצחק, ראיתי בחלום שהיה כותב השם ביו"ד ה"א, והיה מרחיק ה' אחרונה מן הג' אותיות הראשונות, ואמרת לי מה זה עשית, והשיב כך נוהגין במקומינו, ואני מחיתי בו וכתבתי אותו שלם, ואשתומם על המראה ואין מבין, למחר בעת נטילת הלולב ראיתי שלא היה מונענו רק הלולב ומיניו, בלתי אתרוג, [שלא היה באיגוד עם הלולב ומיניו], והבנתי פתרון חלומי, עכ"ל.

והנה האויר שנמצא למעלה מן הארץ, נקרא 'איתר', ואויר זה שייך לארץ, ואין שום הפסק בין ה'איתר' לארץ, ד'איתר' כחו - כח הארץ, והוא חיבור אחד. וידוע דכל עולמות של אצילות בריאה יצירה עשיה, אחוזים זה בזה (ע' עץ חיים היכל ז' שער ו' פ"ז), וכמו שה'איתר' שייך לארץ, כך ג' יסודות של אש רוח מים שייכים לשמים, [כמו ג' אותיות הראשונות של שם הוי"ה - וכמו לולב והדס וערבה, שמחוברים יחד. ואילו העפר שהוא נגד ה' האחרונה - וכנגד האתרוג שאינו מחובר עם הג' מינים, הוא בנפרד]. [המשך בשבוע הבא].